6.11.2025

Eduskunta
Sanna Pekkarinen
StV@eduskunta.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta

HEL 2025-016943 T 03 00 00

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kiittää mahdollisuudesta lausua ja tulla kuultavaksi asiassa, ja antaa seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle (HE 110/2025 vp) laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain 5 §:n ja perhehoitolain 12 §:n muuttamisesta.

Hallituksen esityksen keskeiset tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi omaishoidon tuesta annettua lakia ja perhehoitolakia.

Esityksessä ehdotetaan, että omaishoidon tuen vähimmäispalkkiota korotetaan. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että perhehoitajan taloudellista tilannetta parannetaan irtisanomisajalta maksettavan korvauksen osalta tietyissä tilanteissa.

Esityksen tavoitteena on, että omaishoidon tuen hoitopalkkion vähimmäismäärä vastaisi nykyistä paremmin omaishoitotehtävän sitovuutta ja vaativuutta. Tavoitteena on lisäksi tukea toimeksiantosuhteisten perhehoitajien taloudellista tilannetta, jos toimeksiantosopimus, joka koskee perhehoitajan kotona annettavaa ympärivuorokautista tai osavuorokautista pitkäaikaista perhehoitoa, päättyy ennakoimattomasti perhehoitajasta riippumattomasta syystä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ei vastusta ehdotettuja muutoksia koskien omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamista. Käytännössä muutoksilla ei ole Helsingin omaishoidon tukeen vaikutuksia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala näkee hyvänä perhehoitajan toimeksiantosopimuksen irtisanomista ja palkkion maksua koskevien käytäntöjen yhtenäistämisen ja selkiyttämisen. Perhehoitajien kannalta ehdotettu käytäntö on positiivinen ennakoimattomissa tilanteissa ja vahvistaa perhehoitajien asemaa taloudellisesta näkökulmasta. Toimiala katsoo, että hoitopalkkiota tulisi maksaa tilanteissa, joissa tosiasiassa tilanne perhehoitajan näkökulmasta on ennakoimaton ja hyvin äkillinen.

Toimiala korostaa kuitenkin, että on välttämätöntä määritellä, mitä lakiehdotuksessa tarkoitetaan ”ennakoimattomalla perhehoitajasta riippumattomalla syyllä”. Esityksen mukainen oikeus korvaukseen tulisi myös rajata koskemaan ainoastaan pitkäaikaista ympärivuorokautista perhehoitoa. Jos oikeus korvaukseen ulotetaan kuitenkin myös osavuorokautiseen perhehoitoon, olisi esityksessä tärkeää tarkentaa, mitä ”osavuorokautinen pitkäaikainen perhehoito” tarkoittaa, ja toisaalta milloin uuden asiakkaan sijoittaminen korvaa aiemman asiakkaan (pitääkö tuntien esimerkiksi olla täysin samat jne.). Äkillisissä ennakoimattomissa tilanteissa ylipäätään tulisi tarkistaa, että perhehoitaja on saanut kaiken tarvittavan tuen niin sosiaalityöstä kuin perhehoidon sosiaaliohjauksestakin ennen kuin perhehoito voi katketa äkillisesti ennakoimatta perhehoitajasta riippumattomista syistä.

Lakiesityksessä jää avoimeksi kysymys, voiko korvauksen maksuvelvoitteen siirtää hyvinvointialueelta palveluntuottajalle kilpailutuksen yhteydessä. Tähän tulisi esityksessä ottaa kantaa. On siis huomioitava, että lastensuojelun perhehoitoa toteutetaan paljon yksityisen palveluntuottajan toimesta myös toimeksiantosopimuspohjaisena.

Lisätiedot

Riina Lilja, arviointipäällikkö
puhelin: 09 310 42660, riina.lilja@hel.fi

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö
puhelin: 09 310 89545, jonna.weckstrom@hel.fi

Liitteet

1 Kuulemis- ja lausuntopyyntö 28.10.2025
2 Kuulemis- ja lausuntopyyntö 28.10.2025, liite, hallituksen esitys

6.11.2025

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.